

AKTIVNOSTI ZA SPODBUJANJE PRAVILNE IZGOVARJAVE GLASOV V BESEDAH IN POVEDIH

TARČNI GLAS V ZLOGIH

Ko otrok zmore izgovoriti tarčni glas izolirano (samostojno) preidemo na vaje, ki glas povezujejo z vokali. (Tarčni glas je v našem primeru glas, ki ga otrok ne izgovarja oz. ga vadi). Npr. vaje za sičnike in šumnike:

- Podimo kokoši: ŠU ŠU ŠU (ŠU, ŠO, ŠA, ŠE, ŠI) in obratno: UŠ UŠ UŠ
- Peljemo vlak: ČU ČU ČU (ČU, ČO, ČA, ČE, ČI) in obratno: UČ UČ UČ
- Žagamo drva: ŽU ŽU ŽU (ŽU, ŽO, ŽA, ŽE, ŽI) in obratno: UŽ UŽ UŽ
- S prstom pokažemo, kako se zvija kača: SI SI SI (SI, SE, SA, SO, SU) in obratno: IS IS IS
- Letimo kot čebela: ZI ZI ZI (ZI, ZE, ZA, ZO, ZU) in obratno: IS IS IS
- Smučar dela ovinke: CI CI CI (CI, CE, CA, CO, CU) in obratno: IS IS IS

- Tarčni glas, za katerega hočemo, da ga otrok usvoji, nato 'zapakiramo' med 2 enaka vokala, npr.: EŠE, IŽI, UČU, AZA, OCO ...
- in nato še med 2 različna vokala, npr.: IŠE, AČU, EŽO, ASI, UZA, ECU ...

TARČNI GLAS: 1. NA ZAČETKU BESEDE, 2. NA KONCU BESEDE, 3. V SREDINI BESEDE

Ko otrok obvlada tarčni glas v zlogih, želimo, da otrok najprej glas izgovori na začetku besede, na to na koncu in šele na to na sredini. Spodaj je naštetih nekaj aktivnosti, ki jih lahko izvajate doma. Kakšno navodilo boste dali otroku (torej, ali iščete besedo z glasom na začetku/koncu/v sredini besede, je odvisno od tega, koliko zmore vaš otrok).

- Po stanovanju iščemo predmete, ki se začnejo/končajo/imajo v sredini tarčni glas.
- Med listanjem knjige, revije iščemo slikice predmetov, ki se začnejo/končajo/imajo v sredini tarčni glas.
- Med igranjem družabnih iger, ki imajo sličice (npr. spomin, Črni Peter, Activity ...), iščemo sličice, ki vsebujejo tarčni glas.
- Tekmovanje: Kdo prej prinese na mizo 3 predmete, ki vsebujejo tarčni glas? Kdo si prej izmislil 5 besed, ki vsebujejo tarčni glas?
- Naštevanje, npr.: Naštej 5 igrač/3 vozila/4 sadeže ..., ki vsebujejo tarčni glas.
- »Napačno izgovarjanje besed« (slušna pozornost!): Izberite besede, ki vsebujejo tarčni glas in jih včasih izgovorite prav, včasih pa narobe. Z otrokom se dogovorite za 2 znaka (npr. ko besedo izgovorite prav, naj se otrok prime za nos; ko besedo izgovorite narobe, pa naj dvigne roko). Ko bodo otroci dojeli, da jih hecate, bodo želeli tudi sami biti v vlogi tistega, ki narobe izgovarja. Pustite mu nekaj primerov, nato pa igro speljite nazaj tako, da bo v ospredju zopet pravilna izgovarjava glasov.

Namig: Otroci bodo uživali, če se boste v igrah izmenjevali; enkrat naj bodo na vrsti oni, drugič vi. 😊

BESEDE V ENOSTAVNIH POVEDIH

Besede, ki smo jih iskali zgoraj, zdaj vpletemo v kratke enostavne (kasneje lahko v daljše in zapletenejše) povedi. Tu se držimo pravila, da besedo, ki vsebuje tarčni glas najprej postavimo na začetek povedi, šele kasneje pa na sredino ali konec. Npr. če je tarčni glas S in naša beseda SLON, potem sestavimo poved: SLON JE VELIK, kasneje pa tudi daljšo, npr. SLON JE VELIK IN IMA DOLG RILEC, še kasneje pa besedo SLON vpletemo na sredino/konec povedi, npr. V ŽIVALSKEM VRTU SEM VIDEL VELIKEGA SLONA.

! Če ima otrok težave z več glasovi, vedno izberemo 1 tarčni glas, za katerega želimo, da ga otrok pravilno izgovori.

Nekaj primerov aktivnosti za doma. Lahko uporabite enake kot zgoraj, le da besede, ki jih najdete, še uporabite v (smešnih 😊) povedih.

- Vlečete sličice iz raznih iger (spomin, activity ...) in iz njih tvorite povedi. Najprej uporabite 1 sličico, nato lahko tudi 2. Sličice lahko tudi izrežete iz raznih revij in časopisov.
- Opisujete dogajanje v stanovanju, na sprehodu (kaj kdo dela, kje je kaj, kakšne so stvari ...).
- Besedo si izmislite in jo uporabite v povedi.

PRAVILNA IZGOVARJAVA TARČNEGA GLASU V PRIPOVEDOVANJU

Pri teh vajah je pomembno, da je otrok pozoren na svoj govor. Lahko npr. določimo igračo, ki nas bo poslušala – ko je igrača v vidnem polju (npr. na mizi) mora otrok še posebej paziti na izgovarjavo.

Zopet uporabimo sličice iz prejšnjih vaj, lahko tudi konkretne igrače, ki vsebujejo tarčne glasove. Pazimo na izgovarjavo! Možne aktivnosti:

- Spomin, Črni Peter, Activity, izrezane sličice ...
 - Opišemo dogajanje na sliki v 3–5 povedih.
 - Žrebamo 2 ali 3 sličice in si izmislimo kratko (smešno) zgodbo.
 - Žrebamo sličice in jo opišemo, vendar ne uporabimo besede, ki je na sliki. Sestavimo uganko, soigralec pa ugiba, kaj je na sliki. Npr. Žrebamo sličico SONCE. Rečemo: To je nekaj okroglega. Je rumene barve. Nas greje. Kaj je to.
- Knjige, revije ...
 - Opišemo dogajanje na sliki v 3–5 povedih.
 - Opišemo en del slike, soigralec pa ugotavlja, kaj opisujemo.
 - Ko otrok zgodbo pozna, jo lahko obnovi in pri tem pazi na artikulacijo (zahtevno!).
- Opisovanje, kaj se nam je zgodilo čez dan.
- Pogovarjanje o tem, kako kaj naredimo, opisovanje postopkov, komentiranje, kaj delamo ...